

SYMFO-NYT

AALBORG SYMFONIORKESTERS VENNER

V. Hartmann: Udkast til en byport i Kiev

---

11. årgang

Nr. 1

Februar 2002

Symfo - Nyt

er medlemsblad for foreningen
Aalborg Symfoniorkesters Venner
Redaktion:
Kirsten M. Borup og Ellen Bruun
(ansv. for dette nummer)
Stof kan bringes under mærke, hvis
skribenten er redaktionen bekendt.
Eftertryk med kildeangivelse er tilladt.
Tryk: Vesterkopi

Bestyrelsen i alfabetisk orden:

Kirsten M. Borup
Stauunvej 35
9240 Nibe 98 35 52 35
Email: kisborup@post9.tele.dk

Ellen Bruun Formand
Aagade 31 3tv
9000 Aalborg 98 12 73 43
Email: elbr@stofanet.dk

Aase Beck Eigenbroth
John F. Kennedys Plads 4
9000 Aalborg 98 12 32 31

Ivar K. Jensen Sekretær
Kastetvej 33 Lejl. 1
9000 Aalborg 98 16 41 40
Email: ikj@jensen.tdcads.l.dk

Rolf Ruggaard
Uldalsvej 8A
9400 Nørresundby 98 19 18 56
Email:
ruggaard-pedersen@mail.sonofon.dk

Torben Røjkjær-Jensen Næstformand
Godske Lindenovsvej 203
9210 Aalborg SØ 98 14 11 52
Email: tiroej@besked.com

Bjarne Juel Nielsen Suppleant
Poseidonvej 6
9210 Aalborg SØ 98 14 51 69
Email: bjnno@statsamt.dk

Jan Thorsen Suppleant
Skovparken 32B
9000 Aalborg 98 79 00 73
Email: jbpt@mobilixnet.dk

MUSIKCHEFENS KLUMME

Symfoniske rationaliseringer eller Walk the Talk

Midt i 80-erne satte man en rationaliseringsekspert til at analysere arbejdsgangene i London Symphony Orchestra. Det kom der en ganske kuriøs rapport ud af, som siden har stået som noget af det morsomste, man kan læse om teknokraters uvidenhed om kultur og musik.

Eksperten savnede forklaring på, at man for eksempel behøvede 16 førstevioliner, som alle spillede samme stemme, og at det kunne være nødvendigt at holde prøver forud for en koncert. Vi kan kun svare, at det er nødvendigt med et grundigt prøvearbejde, hvis koncerten skal være vellykket, og ja, man behøver flere violiner på samme stemme.

Hvorfor omtaler jeg nu denne gamle rapport?

Det gør jeg grundet finansloven, som pålægger de fleste offentlige institutioner, herunder Aalborg Symfoniorkester, effektiviseringer på 1.5 % i finansåret 2002. Dette betyder beskæringer i statstilskuddet på ca. 400.000 kr. for indeværende år. Det kunne vi nok leve med, hvis det var en engangsforeteelse, men problemet ser ud til at

blive større i de kommende år. Regeringen har således allerede varslet krav om fortsat stigende effektiviseringer/besparelser, således at orkestret i 2005 skal spare 7 % .

Denne besparelse går stik imod vores resultatatafale med kulturministeriet fra november 2000.

I denne 4-årsaftale hedder det:

Staten ønsker at vedkende sig sin overordnede kulturpolitiske forpligtigelse overfor landsdelsorkestrene som seminationale kulturinstitutioner, og orkestrene bør derfor have et aftalegrundlag, der er gennemarbejdet i en dialog mellem staten, de regionale tilskudsydere og det enkelte orkester.

På denne baggrund indgås der en 4-årsaftale mellem staten, de regionale tilskudsydere og det enkelte landsdelsorkester. Aftalen er en gensidig tilkendegivelse af den ønskede fremtidige udvikling i orkestrenes aktiviteter og de vilkår, der politisk gives herfor.

Aftalen tilstræber en fortsat budgetsikkerhed for landsdelsorkestrenes opgaveløsning, og via opstilling af en række aktivitetsforud-

Medlemsaften i marts

Ifølge Venneforeningens vedtægter skal der afholdes **generalforsamling** mellem 15. februar og 15. april. Vi har valgt datoen **13. marts**, og traditionen tro indledes aftenen med et tilbud til medlemmerne om først at overvære en lille kammerkoncert.

Trio Nord har givet tilsagn om at komme; det er tre af orkestrets musikere, nemlig **Jørgen Skyttegaard**, obo, **Christian Larsen** klarinet og **Jens Frederiksen**, fagot, som spiller et Divertimento nr. 3 af W.A.Mozart og Fem stykker for trio af Jacques Ibert.

I forhold til tidligere år er der en lille ændring: aftenen foregår denne gang i **Aalborg Musikskoles lille musiksal, C. W. Obels Plads 16**. Stedet er nabo til Aalborg Kloster, så vi bliver i byens centrum.

Som vi plejer, byder vi også denne gang på en lille servering efter koncerten.

Vi har på det seneste ikke været så offensive med indsamlingen til en koncertmesterviolin; den ligger imidlertid ikke stille. I bestyrelsen diskuterer vi arten af vores næste indsamlingsfremstød, men vi er samtidig meget opmærksomme på ikke at stjæle interessen for indsamlingen til Musikkens Hus, som lige for tiden gerne skulle stå stærkt i alles bevidsthed og give det resultat, at de sidste millioner ruller på plads. Det er en meget stor glæde, at der stadig er koncertgængere, der i koncertpauserne kommer og fodrer vores lille violinkasse med både de raslende byttepenge i lommerne og knitrede sedler. Kom til generalforsamlingen og hør nærmere, og kom også gerne med gode ideer til fortsat indsamling.

fortsættes på bagsiden

sætninger søges orkestrenes hidtidige kvalitets- og aktivitetsniveau fastholdt og udviklet yderligere.

Denne 4-årsaftale indgås mellem Kulturministeriet, Aalborg Kommune og Aalborg Symfoniorkester. Aftalen har virkning fra den 1. januar 2001 og løber indtil 31. december 2004, hvor den ophører med mindre andet aftales.

Hvorfor var det nu lige vi brugte tid og kræfter på denne aftale, når den ikke er det papir værd den er skrevet på. Tilsyneladende er det langt nemmere for kulturministeren at bryde aftaler med provinsens kulturinstitutioner, herunder orkestrene og teatrene, end forlig om hovedstadens kulturinstitutioner. Den massive udbygning af Københavns koncert- og teaterhuse fortsætter ufortrødent samtidigt med at provinsen må spare ganske voldsomt.

På baggrund af kulturminister Brian Mikkelsens udtalelser om, at kulturlivet i provinsen skal prioriteres, må man konstatere, at der er et foruroligende misforhold mellem ministerens udtalelser og handling. Han foreslår nok at oprette en pulje til provinskultur, men hvad skal det hjælpe med en sådan beskeden pulje til projekter, når det var *fortsat budgetsikkerhed*, vi var stillet i udsigt.

Det ville være ønskeligt, at ministerens udsagn og gerninger havde et vist sammenfald. Den ledelsesstil kaldet "walk the talk", hvor der er tydeligt sammenfald mellem udsagn og gerning, er åbenbart ikke ministerens stil. Hvilken fremtid der venter kulturen i Danmark står hen i det uvisse, men på baggrund af årets finanslov er der desværre grund til bekymring.

Palle Kjeldgaard

Brev til Aalborg Symfoniorkesters Venner

Den klassiske musikverden er proppet med traditioner, det ved især ikke-kendere af klassisk musik. De er bange for at komme til at klappe på det forkerte tidspunkt og synes vist ofte, at klassiske koncerter er en noget stiv affære. En kritik der vel sommetider heller ikke er helt uberettiget.

Selv synes jeg at rammerne, ritualerne, omkring en klassisk koncert er med til at give ro omkring det at lytte til musikken.

Skulle nogen alligevel have lyst til en lille munter oplevelse vil jeg anbefale følgende: når et symfoniorkesters mandlige medlemmer er iklædt kjolesæt, læg da mærke til den koreografiske ynde, og komik om man vil, hvormed de helt synkront skyder haledelen væk for at sætte sig ned efter en applaus (!)

Med min uforbeholdne kærlighed til den klassiske musik og dens ritualer, kan det næppe komme bag på nogen, hvilken ære det var for mig at blive udnævnt til huskomponist hos et rigtigt, levende symfoniorkester.

Jeg havde godt et år tidligere haft min debut som komponist fra Det kgl. Danske Musikkonservatorium, men havde under min uddannelse mest skrevet kammermusik. Det gør man som ung komponist, da det er det nemmeste medium at håndtere, og rent praktisk kan man samarbejde med de andre studerende på konservatoriet.

Allerede et halvt år efter min debut modtog jeg et brev, jeg husker datoen, det var den 8. marts 2000, fra Finn Schumacker, Aalborg Symfoniorkesters daværende chef, om en orkesterbestilling.

At dette samarbejde skulle udvikle sig til en decideret huskomponist-stilling for mig, kunne ingen gætte. Det var en chance der kom i år, 2001, vha. en ordning fra

Statens Kunstfond, og Palle Kjeldgaard slog til.

Det ene af mine værker til Aalborg Symfoniorkester, "Salt strøm salt", er faktisk færdigt, og jeg er ved lave nogle korrektioner i detaljen.

Det andet, bratschkoncerten "Ulve-mælk", er et særligt hjertebarn for mig, da solisten bliver min gode veninde Anette Slaatto; den skal jeg snart afslutte. Jeg er glad og taknemmelig for at få chancen for at skrive så meget orkestermusik, og få det opført ikke mindst, det er en drøm der går i opfyldelse.

Med venlig hilsen
Eva Noer Kondrup

Aalborg Symfoniorkesters huskomponist

af kontrabassist og komponist Ida Bach Jensen

Eva Noer Kondrup er født i Århus og opvokset i Grenå. Efter at have modtaget klaverundervisning som barn studerede hun i ungdomsårene violin på Holstebro Musikskole (MGK) og var aktiv som folke-musiker.

I 1989 begyndte Kondrup at studere harmonisering og kontrapunkt hos Lars Bisgaard og fik samme år sin første officielle værkfremførelse: Klarinetkvintet med Esbjerg Ensemblet.

I 1990 flyttede hun til København hvor hun modtog undervisning i musikteori og komposition hos Niels Rosing-Schow og engagerede sig tillige i arbejdet som koncertarrangør i Det Unge Tonekunstnerselskab (DUT).

I 1991 begyndte Kondrup sit komponiststudie ved Det Kongelige Danske Musikonservatorium (DKDM) hos docenterne Niels Rosing-Schow og Ivar Frounberg. I årene frem til sin Diplom-eksamen i 1997 skrev Kondrup hovedsagelig for mindre ensembler og solister.

I 1994 deltog Kondrup i en opera-workshop under „OPERA 99“ sammen med bl. andre scenografen Dorte Holbek og forfatteren Christian Yde Frostholt. Her blev øjne og ører åbnet for syntesen mellem det vokale og det sceniske udtryk - en oplevelse med afgørende betydning for komponistens videre arbejde. Denne nyvakte interesse for opera bragte i 1995 Kondrup til Napoli hvor hun som et kuriosum ikke alene oplevede den legendariske Alfredo Kraus i Massenets „Werther“ men også var vidne til Napolis første snevejr i 20 år.

I 1996 tog Kondrup til Malmø hvor hun studerede videre hos operakomponisten Professor Hans Gefors. Samme år skrev hun værket: „Lullaby“ for sopran og en-

semble, bestilt af John Woolrich til Composers Ensemble, med uropførelse på Almeida Theatre i London. Sideløbende med sine studier på Det Kgl. Danske Musikonservatorium var Kondrup medarrangør af Ung Nordisk Musikfest i 1991 og operakonferencen „NewOp 5“ i 1996 i København.

I 1995 blev hun optaget i Dansk Komponistforening og fungerede som repræsentant for Dansk Komponistforening i Biblioteksstyrelsens Fonogramudvalg i årene 1995-1999.

Efter Diplom-eksamen i komposition fra DKDM i 1997 blev Kondrup optaget i komponistklassen. Hun modtog Dansk Komponistforenings Legat på 15.000 kr og blev desuden optaget som rådsmedlem i Samfundet til Udgivelse af Dansk Musik.

I 1998 skrev Kondrup sit første orkesterstykke „Klaras Perle“. Værket er inspireret af en dåbsgave til Kondrups niece Klara - en perlekæde af elfenbensfarvede perler og med et lille kors med en lyserød sten i midten. „Klaras Perle“ blev uropført i Sønderborg med Sønderjyllands Symfoniorkester dirigeret af Bo Holten og blev spillet til DKDMs årsfest med Michel Tabachnik som dirigent. Hendes majestæt Dronning Margrethe udtalte til Kondrup efter koncerten: „Det var så pudsigt, for jeg hørte så mange farver i Deres musik, og så kom De op i rødt“.

Det var med et brag af en Debut-koncert at komponisten Kondrup i 1999 debuterede fra DKDM. Komponisten havde til lejligheden sammensat et program af værker: „Nat og Morgen“ for pigekor, olierønder og celli/bas (med elever fra Hillerød Musikskole), „While Time Sleeps“ for

violin og klaver (Christine Pryn og Joachim Olsson) „PARA“ for kammerkvartet (Nordlys Ensemblet) „3 Studies for Piano“ (Deborah Wood) - samt uddrag fra kammeroperaen: „Neja“ (forsk. medv.) Pressen skrev blandt andet: „ (...) Der er altså lagt godt i kakkellovnen til de grotesk drejede scener som klæder Noer Kondrups talent for naivt skarptskårende enkelhed så fremragende“. Samme år fik Kondrup uropført sit værk for bratsch og klaver „Ground“ ved NUMUS festivalen i Århus. I 2000 blev „Neja“ uropført som kammeropera på „Den Anden Opera“ i København. Operaen, som blev til i et samarbejde med forfatteren Rune T. Kidde, handler kort fortalt om den unge Neja, som en dag får besøg af de to eventyrvæsener: den stumme Sam og hans ven Hjerter Knægt. De to fortæller Neja om en lykke-ø, og i selskab med landets dronning og hendes undersåt Arkitekten sejler de alle afsted i en gammel træbåd mod lykke-øen. Operaen blev dirigeret af Kaare Hansen og iscenesat af Sara Cronberg.

Kondrup modtog Wilhelm Hansens Komponistpris i 2000.

I 2001 blev Kondrup udnævnt som huskomponist ved Aalborg Symfoniorkester. I den anledning skrev hun „Salt strøm salt“ for orkester og sopran, bygget over „Duften“ af Pia Tafdrup. Digtet handler om „ - at spise østers og opleve havet indefra“. Mit ønske med stykket var at lave noget, der smelter sammen, og noget, der støder sammen. Ligesom vandet gør oppe ved grenen nord for Skagen. Det er voldsomme energier, og det er også der, jeg har fundet titlen „Salt strøm salt“. Det er symmetri og energi. Jeg synes at det er et af de mest specielle naturfænomener vi har i Danmark“ fortæller Kondrup i et interview til Nordjyske Stiftstidende, 7. februar 2002. „Salt strøm salt“ blev urop-

ført den 7. februar med Aalborg Symfoniorkester og sopranen Gisela Stille, dirigeret af Moshe Atzmon i Aalborghallen og herefter i Radiohusets Koncertsal den 9. februar 2002. I Berlingske Tidende skrev Mette Rothschild: „Efter en lys opførelse af Webers Ouverture til operaen „Oberon“, rettedes fokus mod Kondrups vokalværk for sopran og orkester. Værket, der bygger på Pia Tafdrups digt „Duften“ (fra digtsamlingen „Dronningeporten“, 1998), indledtes med et langt instrumentalforsnit, hvor orkesterstemmerne snoede sig fremad i en stadig tættere indfiltreret strøm. Herefter indtrådte sangen (Gisela Stille) med krystalklar klangfylde og udtryksstyrke, der lod fraserne i Tafdrups sanselige digt om nydelsen ved at spise østers og at „indtage havets himmelske indre“ fremslå med knivskarp konsonantartikulation og enudtryksmæssig intensitet, der borede sig ind i sjælen gennem sanserne. Visionen om det at lade sig føre og opløfte af „en skiftevis kølig og varm understrøm af velvære“ i nydelsens flugt mod en gyngende horisont“ formidledes med prægnans i Kondrups spændende komposition. Uimodståelig flot var især den kraftfulde midterdel af sangafsnittet, hvor vokalens klang tindrede i beruselse, og Gisela Stille og Aalborg Symfoniorkester fortolkede musikken i dens helhed nærmest som var den skræddersyet til dem. „Et par dage efter koncerten i Radiohuset blev Kondrups stykke for kontrabas „Two Movements“ uropført af kontrabassisten Jesper Egelund i Dronningesalen, Den Sorte Diamant, under „Dansk Komponistbiennale 2002“. Værkets første sats er skrevet under et ophold i Berlin, hvor Eva har taget afsæt i sine ture til fods i byen. Værkets anden sats, skrevet i Paris, er inspireret af Frihedsgudinden og hendes takkede krone, som Frankrig forærede byen New York i 1886.

I 2002 modtog Kondrup Sonnings Stipendie.

Kondrup er allerede igang med sit næste stykke musik til Aalborg Symfoniorkester: en bratsch-koncert med Anette Slatto som solist. Det bliver med sikkerhed ikke kedeligt. I Kondrups musik finder man altid en historie. En original idé og struktur som underbygger det musikalske forløb.

I Kondrups særegne og poetiske tonesprog optræder mærkelige flader og linier som får en til at tænke på moderne arkitektur. Guggenheim-muséet i Bilbao, en kran, et skib - og så pludselig en duft af østers som vokser ud af orkestret. En sanselighed i musikken udtrykt fra et dybt kendskab og forhold til naturen. Komponisten og solisten har allerede mødt hinanden i et musikalsk samarbejde i en skov i Småland. Som en opdagelsesrejsende vi-

ser Kondrup os nye vinkler på vores virkelighed. Det er musik som aldrig er ligegyldig.

Kondrup har et bord, en lampe og et elklaver stående i New York. Det er led i Kondrups mobile komponistvirksomhed hvor luftforandring og andre have spiller en væsentlig rolle. Når Kondrup er i New York studerer hun hos komponisten Paul Gallagher. Foruden bratsch-koncerten som skal uropføres den 5. februar 2003 i Aalborg er Kondrup blevet bedt om at skrive en kvartet for gamber til Ultima Festivalen i Oslo.

Kondrup er blevet tildelt arbejdsophold i Italien, Frankrig, Berlin, New York og Hirsholmene. Har yderligere deltaget i masterclasses med: Iannis Xenakis, Louis Andriessen og George Crumb samt i sommerkursus på IRCAM i Paris.

Elisabeth Kloster fortæller

Min mor har fortalt at jeg sang før jeg talte. Hun var selv glad for at synge og ligesom min far havde hun en god og ren sangstemme. Vi havde et gammelt monstrum af en radio og pladespiller, den slags med et grønt øje. Når jeg var alene hjemme var det ofte Wienersängerknaben der fyldte vores stue med smuk korlyd; jeg skruede op og sang med af fuld hals. Naboerne har nok allerede da været generede af mine udfoldelser, vi boede i lejlighed på 2. sal.

Da jeg begyndte på Munkegårdsskolen i Gentofte greb det mig stærkt at synge morgensang og i skolekor. Vi var mange børn, måske 400-500 og så mange stemmer i enstemmigt kor lød vidunderligt. Jeg synes det er en skam at de fleste skoler idag har strøget morgensangen, som udviklede vores fællesskab både musikalsk og kulturelt. Vi pjattede selvfølgelig også og byttede om på rimene som børn gør,

men vi blev fortrolige med højskolesangbogen.

Engang var jeg i Forum til en udstilling. Et zigeunerorkester underholdt med en dirigerende violinist som såkaldt Stehgeiger. Han spillede så hjertet blødte selv i mit 7-årige bryst, og der, fortabt foran ham, formede ønsket sig: jeg ville spille violin. Men først efter to år fik jeg mit ønske opfyldt, det skulle jo nødtigt være en grille. Omsider fik jeg en violin og kom til Axel Bille på Rosenfeldts Alle i Gentofte, hvortil jeg cyklede hver uge med violinen på bagagebæreren! Jeg kom igang med Sevcik-etuder og Davids violinskole efter gode gammeldags principper. Hvis jeg ikke kunne min lektie sagde han „og det vil du byde mig!“ , hvis jeg derimod indfrie hans forventninger blev en lille skuffe åbnet og jeg fik lov at vælge et stykke Pernillechokolade (den gule) eller Senator (den blå).

Han vandt fuldstændig min hengivenhed, så jeg øvede og opnåede tit et stykke chokolade.

Efter nogle måneders undervisning fik jeg lov at komme med i Billes kammerorkester. Vi små nye elever spillede blot med på et par salmer ved julekoncerten på Gentofte Hotel. Siden var jeg med til prøve hver tirsdag aften sammen med en herlig kreds af mennesker, unge og gamle, alle entusiaster. Bille, med sit stædige fynske temperament, dirigerede med myndig hånd, der blev slidt, og resultatet af anstrengelserne hørtes ved koncerterne, som blev holdt i Gentofte, men også i store kirker som Skt Mariæ i Helsingør, Sorø Klosterkirke, Skt Bendts i Ringsted og Fåborg kirke. Jeg var begejstret og lærte meget om barokmusik og wienerklassik, som var det repertoire vi dyrkede. Sommetider optrådte solister fra Københavns professionelle musikliv, bl.a. koncertmestrene fra Radioorkestret Charles Senderovitz og Leo Hansen og oboist Mogen Steen Andreassen fra det Kgl. Kapel. Musikere jeg mødte, da jeg mange år senere selv trådte ind i deres rækker.

På Aurehøj Gymnasium var der et frodigt musikliv takket være to dynamiske personligheder, Gunnar Heerup og Bendt Olsen. Som musiksporglig elev deltog jeg i orkester og kor. Aurehøj har fostret mange professionelle musikere og sangere, men tanken om en seriøs karriere var endnu ikke faldet mig ind. Først efter et par år som musikstuderende ved Københavns Universitet skete det. Koncertmester i Det kgl. Kapel Julius Koppel var i mellemtiden blevet min lærer i violin. En dag foreslog han at jeg skulle prøve hans bratsch, som var et mesterinstrument. Det blev vendepunktet. Bratschens bløde, varme klang passede mig bedre end violinen. Jeg blev så glad for bratschen, at jeg slap universi-

tetet og blev optaget på konservatoriet i København

Få år senere vandt jeg en plads i Det kgl. Kapel, hvor jeg spillede i 19 år, før jeg kom her til Aalborg. Det var dejlige år med mange spændende og betagende oplevelser, opera, ballet, kapelkoncerter, turneer og kammermusik. Det sidste i det omfang jeg nu kunne, for jeg havde også min familie med to små børn at passe. Hverdagen var travl med dagprøver og ofte lange forestillinger om aftenen. Det Kgl. Teater er et spillevende hus, sitrende af intensitet og inspiration, og det kom jeg til at holde meget af.

Til trods for min kærlighed til teatret, til opera og til Kapellet opstod ønsket om en anden hverdag af helt andre private grunde, så jeg tog springet på tværs over landet. Nu er der gået syv år. Mit jyske liv har budt på udfordringer af alle slags, faglige, menneskelige og såmænd også sproglige, som dem man oplever her i Nøvling, når man møder de gamle folk.

Der er meget stor forskel på den rolle et symfoniorkester spiller i forhold til et akkompagnerende operaorkester, og det har været dejligt for mig at lære et andet repertoire at kende. Arbejdet i et landsdelsorkester er afvekslende og jeg er glad for at opleve den tætte kontakt til vores store publikum i hele Nordjylland. Nu ser jeg frem til at vi skal tage Musikkens Hus i brug!

Til slut et par ord om min bratsch. Den er bygget i Paris af Louis Guersan, derpå sendt afsted mod Göteborg. Imidlertid gik skibet ned med mand, mus og bratsch. Siden blev den fisket op og istandsat i Stockholm af violinbygger Öberg, som med sirlig gotisk skrift beretter denne historie i 1762. Med lup kan man læse det hele på en lap papir inde i bratschen, som heldigvis ikke tog skade af vandgangen, tværtimod!

Musikeren Musorgskij - og maleren og multi-kunstneren Victor Hartman

To beslægtede russiske sjæle

Musorgskij (1839-81) var med i komponistgruppen "Den mægtige håndfuld", også kaldet "De fem", hvoraf de kendteste foruden Musorgskij var Borodin og Rimskij-Korsakov. De var 'dilettanter', dvs. de var selv lærte og underviste hinanden, og havde desuden borgerlige erhverv ved siden af. Deres fælles lidenskab var en ny-slavinisme: at føre russisk kultur tilbage til dens oprindelige rødder, og væk fra den europæiske påvirkning, især fransk (som var overklassens sprog!). I denne gruppe var Musorgskijs musik nok den, der tog sig mest ejendommeligt ud - i værker som operaen *Boris Godunov*, klaverværket *Udstillingsbilleder* og orkesterværket *En nat på det bare bjerg*. Ingen af disse værker har i over hundrede år normalt været kendt i deres originale skikkelse, men kun gennem andres bearbejdelse af dem. Vennen Rimskij, der besørgede nodeudgivelserne efter Musorgskijs død, har åbenbart ment, at værkerne havde for mange uregelmæssigheder, særheder og grimheder, som han derfor mente at måtte rette og forfine. Ravels version af *Udstillingsbilleder* - hvor raffineret den end måtte være - ligger i raffinesse netop langt fra Musorgskijs temperament. Desuden beroede Ravels version på et nodetryk af værket, der var behæftet med trykfejl. Først i nyere tid er der udgivet pålidelige udgaver af de originale manuskripter.

Victor Hartmann - ven med Musorgskij - var en dybt beslægtet sjæl, som også brændte for ny-slavinismen. Han var en multikunstner: maler, kunsthåndværker, designer og arkitekt. Hans død i juli 1873 ramte Musorgskij hårdt. Året efter arrangerede Vladimir Stassov - en fælles ven

og beskytter og desuden kunstkritiker og kender af gammel russisk kunst og historie - en udstilling med over 400 af Hartmanns værker: arkitektplaner, akvareller, skitser fra udenlandsrejser, kulisser og kostumetegninger, håndværk og smykker. Ud fra disse indtryk komponerede Musorgskij nu sin klaversuite, bestående af indtryk fra 10 værker, der blev omsat til 10 satser. Til at binde indtrykkene sammen komponerede Musorgskij et '**promenade-tema**', der skal forestille ham gående fra værk til værk. Det første 'billede' forestiller en '**gnom**', en tegning Hartmann lavede til et design af en legetøjsnøddeknekker til juletræet i Skt. Petersborgs kunstnerklub. Det næste er '**Den gamle borg**' med en syngende troubadur, dernæst et billede af haven ved '**Tuileries**' i Paris med børn og deres barnepiger. '**Bydlo**' er et billede af en gammel oksekærre, der skrumples af sted trukket af okser. '**Ballet med kyllinger i æggeskallerne**' refererer til en kostumetegning til balletten *Trilby*, som blev sat op af Marius Petipa i Skt. Petersborg 1871, den store russiske koreograf, som havde sat Tjaikovskijs berømte ballerter op. Hartmann havde tegnet kulisser og kostumer; og på tegningen ser man en danser med en æggeskal om livet og en kyllingehat på hovedet. '**Samuel Goldenberg og Schmuyle**' refererer til et dobbelt portræt af 'To polske jøder, en rig og en fattig'. Navnene er Stassovs opfindelse. Ved nodeudgivelsen lavede han en række noter til Musorgskijs oprindelige satstitler. Ved '**Limoges: le marché**' har Musorgskij overstreget nogle grove franske bemærkninger, der åbenbart

fortsættes på bagsiden

Indsamling Musikkens Hus

Hjælp os at nå de
50 mio. kr.

som er en forudsætning for
Aalborg Kommunes og Amtets
hver 60 mio.kr. og
RealDanmark Fondens
55 mio. kr.

Musikkens Hus og Musik-
husets Venner
er gået **On-Line!**

Skattefradrag:

Gaver på mere end 500 kr. til foreningen Musikhusets Venner kan trækkes fra i skat. Det samlede fradrag til gaven må ikke overstige 5.000 kr.. Evt. overskydende fradrag kan overføres til sambeskattet ægtefælle.

Af en gave på 5.500 kan altså 5.000 kr. fratrækkes.

Loven siger:

"Det er en forudsætning for fradrag, at gaven til den enkelte forening, stiftelse, institution m.v. i det pågældende indkomstår har andraget mindst 500 kr. Fradrag kan endvidere kun indrømmes for det beløb, hvormed de gaver, som herefter kommer i betragtning, tilsammen overstiger 500 kr. årlig, og det kan ikke udgøre mere end 5.000 kr."

BEMÆRK Hvis du har lyst til at være med, kan din gave indbetales enten på **gironr. 16934526**, og om kort tid elektronisk (spar porto) via Musikkens Hus' hjemmeside: www.musikkenshus.dk

Den 1. februar gik hjemmesiden for Musikkens Hus i luften. Her kan man finde mange oplysninger om udviklingen i det store projekt, f.eks. nyhedsbrevet Fanfaren, sponsorer, barometerstand for indsamlingen, som er en altafgørende forudsætning for realiseringen af det store projekt - og meget, meget mere.

Ydermere kan man på websitet deltage i konkurrencer med fine præmier.

Hjemmeside for Musikhusets Venner, som arbejder tæt sammen med Komitéen til Rejsning af Musikkens Hus i Nordjylland, kan man finde indkorporeret i websitet for Musikkens Hus. Det også her, man om kort tid elektronisk kan deltage i indsamlingen med pengegaver.

Web-adressen er:

<http://www.musikkenshus.dk>

Nyt fra orkestret

Ny bestyrelsesformand

Bestyrelsesformand Sonja Refslund Skrumsager har valgt at stoppe og helt trække sig tilbage fra bestyrelsesarbejdet. Gennem 16 år i bestyrelsen, heraf 14 som formand, har hun medvirket til mange at orkestrets milepæle, og ser sin afgang nu som ganske udramatisk: orkestret har fået ny musikchef, der er styr på økonomien, orkestret er i "god form" og på vej i Musikkens Hus.

Sonja Refslund Skrumsager

Som ny bestyrelsesformand valgtes dommer Carsten Michelsen, og næstformand bliver et samtidigt nyt ansigt i bestyrelsen: musiker Edgar Christensen. Endnu et menigt medlem er indtrådt i arbejdet, lektor og byrådsmedlem for Det Konservative Folkeparti, Rainer Dannemare. Dannemare er, som Edgar Christensen, udpeget til bestyrelsesarbejdet af Aalborg byråd.

Ny koncertmester for 2. violingruppen

Stillingen som koncertmester for 2. violingruppen har været ledig siden Palle Kjeldgaard blev udnævnt til musikchef. Efter en konkurrence den 15. februar er stillingen nu besat med Ludmila Landa.

Ludmila Landa er allerede ansat i orkestret som 3. solo andenviolin, men er altså nu rykket op som gruppeleder. Ludmila Landa er uddannet i Odessa hos professor Mordkovitch og har været ansat i Ranana symfoniorkester (forstad til Tel Aviv)

Ny 3. koncertmester i førsteviolingruppen

Efter konkurrence den 15. februar har ASO ansat den 24-årige Kalina Macuta som 3. koncertmester i førsteviolingruppen. Kalina Macuta studerer på konservatoriet i Warszawa og forventer at tage sin afsluttende eksamen i juni 2002. I studietiden har hun vundet en række konkurrencer og priser: Barcelona 1999 "Diploma d'Honor"; februar 2000 Tadeusz Wronski International Competition for Violin Solo in Warsaw; 2001 første pris i en kammemusikkonkurrence i Łódź.

Ved konkurrencen den 15.2. deltog der 10 violinister fra det meste af verden. Blandt de 10 var der kun en enkelt dansker.

Indspilning af musik til Bournonville-balletter

ASO tager nu fat på sit hidtil største indspilningsprojekt: med en stor donation fra Bikubenfonden i ryggen er det blevet muligt at gå igang med indspilningen af musikken til ni af August Bournonvilles balletter. Det er tanken at lade cd'erne udgive som et samlet sæt i februar 2005, som er 200-året for balletmesterens fødsel, en begivenhed der fejres med en international festival arrangeret af Det kongelige Teater.

Projektet vil blive udførligt omtalt i næste nummer af Symfo-Nyt.

Returneres ved varig adresseændring til Ivar K. Jensen, Kastetvej 33 lejl. 1, 9000 Aalborg med oplysning om ny adresse.

fortsat fra side 3

Til generalforsamlingen bliver det muligt at forny årets medlemskab; det sparer en tur på posthuset og dermed forbundne gebyrer.

I dette forår er det 10 år siden, det første nummer af SYMFO-NYT udkom, og vi tager dermed hul på 11. årgang. Dette markeres ved et par mindre justeringer af bladets udseende, hvoraf den mest iøjnefaldende vil være skiftet i omslagets farve fra grønt til gult.

På gensyn den 13. marts i Musikskolen!

EB

fortsat fra side 9

skulle vise, at torvekonerne sladrede. Hartmanns billede **'Katakomberne'** viser ham selv stå og betragte de parisiske katakomber i skæret fra en gadelampe. Musorgskijs undertitel **'Sepulcrum romanum'** (de romerske katakomber) må altså være en fejl. **'Hyttten på hønsfædder'** er en tegning af en kunstfærdigt udskåret urkasse. Selve figuren henviser til en russisk heksekikkelse Baba Yagas vilde ridt gennem luften. Til slut rundes af med satsen **'Den store port i Kiev'** til en arkitekttegning til en gammelrussisk udsmykket byport, som Hartmann gerne ville have bygget til Kiev. Satsen indeholder en russisk ortodoks kirkesang, hvortil der i musikken også høres kirkeklokker.

RR

Musikchefens Klumme	side 2
Medlemsaften i marts	side 3
Brev til Aalborg Symfoniorkesters Venner	side 4
Aalborg Symfoniorkesters huskomponist	side 5
Elisabeth Kloster fortæller	side 7
Om Musorgskij og Victor Hartmann	side 9
Musikhusets Venner	side 10
Nyt fra orkestret	side 11

Indmeldelse hos foreningens sekretær

Ivar K. Jensen, Kastetvej 33 lejl. 1, 9000 Aalborg, Tlf. 98 16 41 40

Email: ikj@jensen.tdcadsl.dk Fax: 001 509 696-9095